

**Przedmiotowy Zasady Oceniania**  
**z historii i społeczeństwa w klasie VI**  
**i historii w klasie V**

**Szkoła Podstawowa w Wietrzychowicach rok szkolny 2018/2019**

- Program nauczania:  
„Podróże w czasie” . Program nauczania historii w szkole podstawowej.  
  
„Wczoraj i dziś” . Program nauczania ogólnego historii i społeczeństwa  
w klasach IV – VI szkoły podstawowej.

***1. Cele przedmiotowych zasad oceniania.***

- Sprawdzenie poziomu opanowania wiedzy i zdobytych umiejętności.
- Mobilizowanie ucznia do dalszej pracy.
- Stymulowanie rozwoju ucznia.
- Dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach, specjalnych uzdolnieniach ucznia.
- Diagnozowanie poziomu nauczania.

***2. Cele edukacyjne.***

1. Zainteresowanie uczniów przeszłością.
2. Dostarczenie wiedzy, która umożliwi ukształtowanie poprawnych wyobrażeń o życiu w przeszłości, zrozumienie natury ludzkiej i motywów postępowania minionych pokoleń.
3. Pomoc w zrozumieniu złożoności współczesnego świata i odnalezieniu w nim własnego miejsca.
4. Rozwijanie poczucia przynależności do rodziny, społeczności lokalnej, grupy etnicznej, religijnej, narodu, państwa, społeczności europejskiej i światowej.
5. Umożliwienie uczniom zrozumienie innych ludzi i społeczeństw;  
kształtowanie szacunku i przywiązania do własnego państwa i rodzimej kultury, zarazem szacunku i tolerancji dla innych państw i kultur.

6. Dostarczenie wzorców osobowych z przeszłości, wprowadzenie uczniów w świat wartości ogólnoludzkich sprzyjających wychowaniu prawego człowieka i aktywnego i świadomego swych praw i obowiązków obywatela.

### **3. Obszary aktywności podlegające ocenie.**

Na lekcjach historii oceniane będą:

- czytanie mapy i korzystanie z atlasu,
- czytanie ze zrozumieniem (tekstu z podręcznika),
- analiza prostego tekstu źródłowego,
- posługiwanie się podstawowymi pojęciami z zakresu chronologii, obliczanie czasu wydarzeń, długości ich trwania, umieszczenie ich na taśmie czasu,
- umiejętność łączenia faktów, myślenia przyczynowo – skutkowego, porównania epok, ustrojów politycznych, społecznych i gospodarczych na przestrzeni dziejów,
- wykorzystanie ilustracji, filmu, nagrania audio jako źródła informacji (dokonanie opisu w formie ustnej lub pisemnej),
- umiejętność narysowania drzewa genealogicznego,
- wypowiedzi ustne,
- wypowiedzi pisemne (zadania domowe, wypracowania na tematy historyczne),
- sprawdziany pisemne (testy, sprawdziany, kartkówki),
- zaangażowanie i wkład pracy ucznia,
- udział w konkursach historycznych,
- konstruowanie prostych zagadek historycznych (krzyżówek, rebusów, szarad),
- praca w grupie rówieśniczej,
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego.

### **4. Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć uczniów.**

1. Formy aktywności:

- odpowiedzi ustne
- samodzielna praca na lekcji
- praca domowa (krótko lub długoterminowe)
- zeszyt przedmiotowy
- prace klasowe (testy)
- sprawdziany
- kartkówki
- przygotowanie do lekcji
- drzewo genealogiczne
- analiza tekstu źródłowego
- praca z mapą historyczną
- udział w konkursach historycznych

2. Określenie pojęć:

a) wypowiedzi pisemne:

- praca klasowa, test - z określonego materiału poprzedzona powtórzeniem, zapisana w dzienniku i zapowiedziana z tygodniowym wyprzedzeniem,
- kartkówka - niezapowiedziana praca obejmująca materiał z 1 – 3 ostatnich jednostek lekcyjnych,
- kartkówka - zapowiedziana z większej liczby lekcji,
- prace domowe ucznia podlegają sprawdzeniu, ale nie zawsze ocenie w formie stopnia.

b) wypowiedzi ustne:

- odpowiedzi z ostatnich 3 lekcji,

3. Sposoby oceniania:

- stopniem
- pochwałą
- oceną opisową
- wyróżnienie: eksponowanie prac na wystawkach, gazetkach klasowych

4. Skala ocen:

- ocena celująca – 6
- ocena bardzo dobra – 5
- ocena dobra – 4
- ocena dostateczna – 3
- ocena dopuszczająca – 2
- ocena niedostateczna – 1

Zgodnie ze statutem szkoły dopuszcza się stosowanie przed powyższymi ocenami znaków „+” i „-”, za wyjątkiem ocen „niedostatecznej” i „celującej”

5. Ocenę ze sprawdzianów ustala się w skali procentowej.

- 0% - 30% - niedostateczny
- 31% - 49% - dopuszczający
- 50% - 69% - dostateczny
- 70% - 85% - dobry
- 86% - 95% - bardzo dobry
- 96% - 100% - celujący

**5. Kryteria ocen:**

Uczeń otrzymuje ocenę:

celującą, gdy:

- systematycznie pracuje nad pogłębieniem wiedzy historycznej, czyta książki historyczne, uczestniczy i osiąga sukcesy w szkolnych i pozaszkolnych konkursach historycznych,

- jego zasób wiedzy i umiejętności historyczne wskazują na wyraźne uzdolnienia humanistyczne,
- był systematyczny i samodzielny w pracy na lekcji i w domu,
- cechował się aktywnością na zajęciach,
- rozwiązywał zadania i problemy o znacznym stopniu trudności,
- zna daty faktów, wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych,
- zna zależność między dziejami Polski i powszechnymi,
- zna źródła historyczne i ocenia ich przydatność do rekonstrukcji wydarzeń historycznych,
- potrafi wyszukiwać niezbędne informacje w różnych źródłach historycznych i środkach wiedzy historycznej (podręcznik, różne rodzaje map, tekst źródłowy, literatura),
- na podstawie różnych przekazów źródłowych i wiedzy ogólnej potrafi przedstawić własny obraz przeszłości oraz formułować własne wnioski, oceny i sądy historyczne oraz je uzasadnić (np. biorąc udział w dyskusji),
- dostrzega związek między wydarzeniami w przeszłości a teraźniejszością,
- potrafi rozpoznać rodzaje tempa zmian i wyjaśnić różnice (gwałtowne – rewolucyjne, stopniowe – ewolucyjne).

bardzo dobrą, gdy:

- ✓ opanował treści i problemy objęte programem nauczania,
- ✓ był systematyczny i samodzielny w pracy na lekcji i w domu,
- ✓ cechował się aktywnością na zajęciach,
- ✓ rozwiązywał zadania i problemy o znacznym stopniu trudności,
- ✓ zna daty faktów, wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych,
- ✓ zna zależność między dziejami Polski i powszechnymi,
- ✓ zna źródła historyczne i ocenia ich przydatność do rekonstrukcji wydarzeń historycznych,
- ✓ potrafi wyszukiwać niezbędne informacje w różnych źródłach historycznych i środkach wiedzy historycznej (podręcznik, różne rodzaje map, tekst źródłowy, literatura),

- ✓ na podstawie różnych przekazów źródłowych i wiedzy ogólnej potrafi przedstawić własny obraz przeszłości oraz formułować własne wnioski, oceny i sądy historyczne oraz je uzasadnić (np. biorąc udział w dyskusji),
- ✓ dostrzega związek między wydarzeniami w przeszłości a teraźniejszością,
- ✓ potrafi rozpoznać rodzaje tempa zmian i wyjaśnić różnice.

dobrą, gdy:

- ✓ był systematyczny, terminowo wywiązywał się z zadań,
- ✓ zna daty, fakty i pojęcia złożone,
- ✓ zna postacie historyczne i potrafi ocenić ich rolę w omawianych wydarzeniach,
- ✓ potrafi określić czas trwania wydarzeń (zna daty początkowe i końcowe omawianych wydarzeń),
- ✓ potrafi wyjaśnić zależności między różnymi dziedzinami życia człowieka, dostrzega dynamikę zmian w przeszłości, a także porównując wydarzenia z przeszłości dostrzega analogie historyczne,
- ✓ potrafi wyjaśnić różnice w opisie tych samych wydarzeń przez różnych autorów ( rozumie tekst źródłowy i potrafi go zinterpretować),
- ✓ prawidłowo posługuje się terminologią historyczną i wykorzystuje mapę jako źródło informacji,
- ✓ jest aktywny na lekcjach (bierze udział w dyskusji, prezentuje własne zdanie), wykonuje prace związane z procesem lekcyjnym, jest kreatywny ( uczestniczy w inscenizacjach lekcyjnych i chętnie wchodzi w role).

dostateczną, gdy:

- ✓ samodzielnie rozwiązywał problemy o niewielkim poziomie trudności, łatwe dla ucznia nawet mało zdolnego
- ✓ opanował wiadomości i umiejętności na poziomie podstawowym, określonym przez podstawę programową,
- ✓ dysponuje w stopniu dostatecznym zasobem wiedzy przewidzianej przez program nauczania,
- ✓ zna daty, fakty i pojęcia złożone,
- ✓ zna przyczyny i skutki najważniejszych wydarzeń oraz rolę postaci historycznych w tych wydarzeniach,

- ✓ potrafi samodzielnie uporządkować chronologicznie fakty i wydarzenia (ustalić następstwo w czasie faktów i wydarzeń historycznych), a następnie nanieść je na linię czasu,
- ✓ zna podstawowe źródła wiedzy o przeszłości i wyciąga proste wnioski z otrzymanych informacji,
- ✓ potrafi zredagować notatkę, ułożyć plan i przedstawić rekonstrukcję wydarzeń na podstawie treści podręcznika,
- ✓ poprawnie wyraża swoje myśli w mowie i piśmie,
- ✓ bywał nieprzygotowany do zajęć,
- ✓ czasami pracuje samodzielnie.

dopuszczającą, gdy:

- ✓ opanował wiadomości i umiejętności na poziomie wymagań koniecznych (jest to podstawowa wiedza i umiejętności niezbędne do wykonania samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela zadań o niewielkim stopniu trudności),
- ✓ posiada konieczną wiedzę z historii Polski i świata,
- ✓ zna podstawowe pojęcia z zakresu historii,
- ✓ potrafi uszeregować wydarzenia w czasie (umieszcza wydarzenia i daty na osi czasu – linii chronologicznej) i przestrzeni (wskazać na mapie miejsca najważniejszych wydarzeń), w związkach poprzedzania, współistnienia i następstwa (potrafi określić kolejność wydarzeń),
- ✓ potrafi posługiwać się podręcznikiem, słownikiem, encyklopedią aby zgromadzić podstawowe informacje dla opisu i oceny faktów,
- ✓ przy pomocy nauczyciela potrafi ocenić dane wydarzenie i uzasadnić własne stanowisko,
- ✓ kojarzyć postacie historyczne z wydarzeniami.

niedostateczną, gdy:

- ✓ nie spełnia wymagań koniecznych,
- ✓ nie potrafi wykonać najprostszych zadań nawet przy pomocy nauczyciela,
- ✓ nie rokuje nadziei na uzupełnienie zaległości,
- ✓ zaległości uniemożliwiają mu dalsze zdobywanie wiedzy z przedmiotu,
- ✓ nie zna nawet małej części materiału przerabianego na lekcjach,

- ✓ nie wykazuje chęci do nauki ani żadnej aktywności,
- ✓ prowadzi zeszyt niesystematycznie albo wcale nie prowadzi zeszytu,
- ✓ świadomie opuszcza prace klasowe, sprawdziany i ich poprawę,
- ✓ nie przyswoił umiejętności przydatnych życiowo,
- ✓ nie dysponuje wystarczającym zasobem leksykalnym.

Szczegółowe wymagania przedmiotowe z historii w poszczególnych klasach znajdują się u nauczyciela. W każdej chwili można się z nimi zapoznać.

## **6. Zasady oceniania.**

1. Uczeń ma prawo dwukrotnie w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie

do lekcji, np.

- brak pracy domowej
- brak zeszytu
- brak pomocy potrzebnych do lekcji
- niegotowość do odpowiedzi

2. Nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiedzianych prac klasowych - sprawdzianów oraz lekcji powtórzeniowych.

3. Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej, uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie ocenę niedostateczną. Uczeń nie ponosi żadnych konsekwencji, jeśli zgłosi brak przygotowania, które nastąpiło z ważnych przyczyn, potwierdzonych pisemnie przez rodzica/prawnego opiekuna.

4. Uczeń winien każde nieprzygotowanie zgłosić przed lekcją.

5. Uczeń, który opuścił sprawdzian, pisze go w terminie ustalonym przez nauczyciela.

6. Uczeń może poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu w terminie uzgodnionym z nauczycielem – w ciągu tygodnia od jej otrzymania. Poprawa nie dotyczy kartkówek..

7. Jeśli uczeń ma trudności w opanowaniu materiału, ma prawo do pomocy ze strony nauczyciela lub innego ucznia. Warunkiem jest aktywna obecność na lekcji lub usprawiedliwiona dłuższa nieobecność.

8. Nie ocenia się ucznia po dłuższej nieobecności w szkole. Okres ten trwa od 3 do 7 dni ( w zależności od długości absencji).

### **7. Informowanie o ocenach.**

1. Wszystkie oceny są jawne i wystawione według ustalonych kryteriów.
2. Wszystkie pisemne uwagi nauczyciela oraz oceny powinny być przez rodzica/prawnego opiekuna podpisane.
3. W przypadku trudności w nauce, częstszego nieprzygotowania do lekcji, lekceważącego stosunku do przedmiotu – rodzice informowani będą podczas organizowanych indywidualnych spotkań z nauczycielem. Nauczyciel wówczas wskaże sposoby pomocy uczniowi w nauce.
4. Uczeń ma prawo zapoznać się z uzasadnieniem ustalonej oceny.

### **8. Dostosowanie.**

W czasie pracy z uczniami, którzy mają orzeczenie/opinie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o dostosowaniu wymagań edukacyjnych zawsze uwzględnia się zalecenia poradni. Indywidualizacja nauczania odbywa się poprzez:

- ✓ Dostosowanie ćwiczeń do możliwości ucznia ( ćwiczenia o niższym stopniu trudności ).
- ✓ Przydzielanie więcej czasu na wykonanie zadań wymagających pisemnego opracowania ( także podczas kartkówek i sprawdzianów ).
- ✓ Odczytywanie przez nauczyciela treści zadań.
- ✓ Szczególną pomoc nauczyciela; udzielanie na lekcjach dodatkowych wskazówek, objaśnień, pytań naprowadzających na właściwy tok myślenia, ćwiczeń utrwalających istotne wiadomości.

U uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim ocenie podlega wkład pracy, aktywność na lekcjach oraz nauczyciel przygotowuje testy i sprawdziany dostosowane do możliwości ucznia. Nauczyciel dostosowuje również wymagania do indywidualnych zaleceń zawartych w opiniach Poradni Psychologicznej – Pedagogicznej.